

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ДІТЕЙ

Сухарєва А. О., Барба В. Є.

ВСТУП

Формування безпечного освітнього середовища в умовах військової агресії – є пріоритетним напрямком діяльності органів державної влади нашої країни. Це пов'язано з тим, що велика кількість навчальних закладів зазнали ушкодження, інші навчальні заклади не відповідають умовам щодо проведення безпечного навчального процесу, деякий відсоток суб'єктів освітнього процесу досі не володіє навичками та знаннями поведження під час обстрілів та інших надзвичайних ситуацій. Тому першочерговим завданням нашої держави є створити безпечне, комфортне середовище де б маленькі українці мали б змогу отримувати нові знання з урахуванням сучасних викликів та загроз які стоять перед нашою країною.

Організація роботи підрозділів поліції під час військової агресії має великі складнощі та актуальні проблеми у напрямку захисту прав дітей та відновлення порушених прав з боку країни агресора. Існує чимало проблем щодо порушення захисту прав дітей під час воєнного стану. Це пов'язано з тим, що більшість випадків залишаються невідомі, є категорія дітей якими ніхто не піклується. Тому, органи державної влади запроваджують та здійснюють відповідні заходи задля захисту прав дітей в умовах воєнного стану. У тісній взаємодії з Міністерством внутрішніх справ активно працюють для належного забезпечення безпеки, захисту прав та законних інтересів наймолодших українців.

Особливо гострою є проблема для нашої держави – забезпечення безпеки дітей у закладах освіти. Тільки взаємодія усіх учасників освітнього процесу з органами та службами дотичних до захисту прав дітей в освітньому середовищі дає можливість забезпечити безпечне та комфортне середовище для навчання. Національна поліція України займає провідне місце серед органів державної влади, так як постійно знаходяться у пошуку інноваційних підходів та сучасних практик, які дають змогу створити ефективну систему захисту, що забезпечують комфортне середовище для здобуття освіти.

В умовах воєнного стану безпечне освітнє середовище потребує переосмислення та все більшої уваги. Враховуючи реалії сьогодення,

життя країни в умовах війни, де діти постійно знаходяться в умовах небезпеки, усі учасники освітнього процесу повинні знати та володіти навичками щодо формування безпечного освітнього середовища задля здобуття дітьми якісної освіти.

1. Нормативно-правові засади формування безпечного освітнього середовища

Згідно з Законом України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 р. «безпечне освітнє середовище» – належні умови в освітніх закладах, наявність яких унеможливають заподіяння суб'єктам освітнього процесу будь-якої шкоди (фізичної, моральної, майнової). Безпечне освітнє середовище охоплює напрями щодо дотримання санітарних, протипожежних будівельних правил безпеки; норми у сфері кіберпростору; захист індивідуальних даних; безпеки вживання якісних продуктів харчування та надання належних послуг у сфері харчування; не застосування будь-якого прояву насильства (фізичного, психологічного, економічного); відсутність дискримінації, приниження честі, гідності, ділової репутації (шляхом булінгу, розповсюдження неправдивих чуток, в тому й числі із використанням мережі інтернет, кіберпростору); створення безпечних умов, які унеможливають придбання, вживання та розповсюдження та території навчального закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних та психотропних речовин.

Нормативно-правове забезпечення формування безпечного освітнього середовища включає в себе як міжнародні стандарти, так і національне законодавство:

– *Конвенція про права дитини, 1989 р. та факультативні протоколи до неї (щодо участі дитини у реалізації права дитини на освіту)*¹

– основний міжнародний документ присвячений широкому спектру прав дитини, який сприяв перетворенню «дитини» з об'єкта правовідносин, на суб'єкт, який є особистістю, а не власністю держави чи батьків. З метою поступового досягнення здійснення права на освіту на підставі рівних можливостей держави-учасниці повинні:

– сприяти розвитку різних форм середньої освіти, як загальної, так і професійної, забезпечувати її доступність для всіх дітей та

---

¹ Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. Конвенцію ратифіковано Постановою ВР № 789-ХІІ від 27.02.91 Режим доступу: URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення 01.07.2024).

вживають таких заходів, як введення безплатної освіти та надання у випадку необхідності фінансової допомоги;

- вживати всіх необхідних заходів, щоб шкільна дисципліна була забезпечена методами, що ґрунтуються на повазі до людської гідності дитини та відповідно до цієї Конвенції;

- забезпечувати доступність вищої освіти для всіх на підставі здібностей кожного за допомогою всіх необхідних засобів.

- *Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 року № 463-IX²*

- *закріплює термін «безпечне освітнє середовище»; визначає організацію освітнього процесу в безпечному освітньому середовищі; містить норми, які визначають, що заклад освіти створює безпечне освітнє середовище з метою забезпечення належних і безпечних умов навчання, виховання, розвитку учнів, а також формує у них гігієнічні навички та засади здорового способу життя; регламентує діяльність опорного закладу освіти; права та обов'язки керівника закладу загальної середньої освіти, серед яких створювати в закладі загальної середньої освіти безпечне освітнє середовище, забезпечувати дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці, вимог техніки безпеки.*

- *Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII³*

- деталізує значення терміну «безпечне освітнє середовище»;

- *закріплює за засновником закладу освіти або уповноваженого ним органом (особи) здійснювати контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; розглядати скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; сприяти створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживати заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу.*

---

² Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 року № 463-IX. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (дата звернення 01.07.2024).

³ Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення 01.07.2024).

– Закон України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 року № 2402-III⁴

– цей Закон визначає охорону дитинства в Україні як стратегічний загальнонаціональний пріоритет, що має важливе значення для забезпечення національної безпеки України, ефективності внутрішньої політики держави, і з метою забезпечення реалізації прав дитини на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист, всебічний розвиток та виховання в сімейному оточенні встановлює основні засади державної політики у цій сфері, що ґрунтуються на забезпеченні найкращих інтересів дитини.

– Наказ Міністерства освіти і науки України «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» від 28.12.2019 № 1646⁵

– визначає механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти всіх типів і форм власності, крім тих, які забезпечують здобуття освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти;

– завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти є створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу.

– Постанова Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту “Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі» від 15 серпня 2023 р. № 867 затверджує «Порядок реалізації експериментального проекту “Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі»» від 15 серпня 2023 р. № 867⁶

– метою експериментального проекту є забезпечення безпеки в освітньому середовищі, у тому числі запобігання, раннє виявлення, припинення та усунення можливих негативних явищ, шляхом запровадження та організації діяльності спеціаліста із безпеки в освітньому середовищі.

---

⁴ Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 № 2402-III. *Відомості Верховної Ради України*. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14> (дата звернення 04.07.2024).

⁵ Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-20#Text> (дата звернення 04.07.2024).

⁶ Про реалізацію експериментального проекту “Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі» від 15 серпня 2023 р. № 867 затверджує «Порядок реалізації експериментального проекту “Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2023 р. № 867 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/867-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення 04.07.2024).

– *Указ Президента України Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі від 25 травня 2020 року № 195/2020*⁷

– розроблена на основі аналізу сучасного стану освітнього середовища та забезпечення охорони життя і здоров'я учасників освітнього процесу; визначають сучасний стан розбудови безпечного і здорового освітнього середовища та проблеми, які потребують вирішення з урахуванням того, що учні та педагогічні працівники потребують такого стану освітнього середовища, в якому вони відчуватимуть фізичну, психологічну, інформаційну та соціальну безпеку, комфорт і благополуччя; мета стратегії – формування безпечних, комфортних та здорових умов навчання в закладах освіти, освітнього середовища, яке забезпечує оволодіння учнями компетентностями, необхідними для життя, формування культури безпечної та здорової поведінки; деталізує основні завдання, які необхідні для реалізації стратегічних цілей Національної стратегії.

– *Концепція безпеки закладів освіти. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 р. № 301-р*⁸

– метою Концепції є створення рівних, належних і безпечних умов здобуття освіти, організація безпечного освітнього середовища, зокрема в умовах військової агресії російської федерації проти України.

- Основними завданнями Концепції є:
- створення безпечної інфраструктури закладів освіти;
- ефективне попередження та протидія негативним безпековим явищам в освітньому середовищі;
- формування компетентностей безпеки в учасників освітнього процесу;
- організація безпечного підвезення учнів та вчителів до/із закладів загальної середньої освіти.

– *Лист МОН № 1/3845 – 22 від 02.04.23 року «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні»*⁹

---

⁷ Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі: Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text> (дата звернення 04.07.2024).

⁸ Концепція безпеки закладів освіти. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 р. № 301-р. Розпорядження Кабінету Міністрів України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2023-%D1%80#Text> (дата звернення 04.07.2024).

⁹ Лист МОН № 1/3845 – 22 від 02.04.23 року «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні»: Міністерство освіти й науки України. <https://mon.gov.ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikiv-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-na-period-diyi-voyennogo-stanu-v-ukrayini> (дата звернення 04.07.2024).

- налагодження ефективної комунікації учасників освітнього процесу;
- відновлення освітнього процесу;
- зарахування до закладу дітей раннього та дошкільного віку із числа внутрішньо переміщених осіб за місцем тимчасового проживання;
- організація освітнього процесу в ЗДО для всіх дітей;
- своєчасне надання керівником ЗДО запиту до засновника щодо наявності;
- проблем і можливих шляхів їх вирішення;
- здійснення інформаційної підтримки та психологічного супроводу учасників освітнього процесу.

– *Лист МОН № 1/3371-22 від 06.03.2022 «Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій»*¹⁰

– пріоритетом для всіх є забезпечення максимально можливої безпеки кожної дитини, кожного працівника системи освіти. У зв'язку з тим, що в частині регіонів України зберігається реальна загроза для життя та здоров'я мирних мешканців, а в більшості регіонів по кілька разів на день оголошується повітряна тривога, МОН рекомендує організовувати роботу закладів освіти у залежності від конкретної ситуації: тимчасове призупинення освітнього процесу (виконання працівниками закладів освіти заходів та завдань, що визначені військово-цивільною адміністрацією); організація освітнього процесу за дистанційною або змішаною формами навчання (за погодженням з військово-цивільною адміністрацією).

– *Лист МОН від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»*¹¹

– механізм реагування на випадки булінгу (цькування), процедуру застосування заходів виховного впливу в закладах освіти всіх типів і форм власності, крім тих, які забезпечують здобуття освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти, здійснюється відповідно до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування

---

¹⁰ Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій: Лист Міністерства освіти й науки України № 1/3371-22 від 06.03.2022. <https://hoipro.km.ua/?p=5364> (дата звернення 04.07.2024).

¹¹ Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню): Лист Міністерства освіти й науки України від 14.08.2020 № 1/9-436. <https://mon.gov.ua/npa/pro-stvorennya-bezpechnogo-osvitnogo-seredovisha-v-zakladi-osviti-ta-poperedzhennya-i-protidii-bulingu-ckuvannnyu> (дата звернення 04.07.2024).

заходів виховного впливу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» від 28.12.2019 N 1646, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 р. за N 111/34394.

2. Система суб'єктів формування безпечного освітнього середовища

Систему суб'єктів формування безпечного освітнього середовища складають спеціалісти з безпеки в освітньому середовищі; сільська, селищна, міська (районна) ради; територіальні (відокремлені) підрозділи Національної поліції України; територіальні підрозділи Державної служби України з надзвичайних ситуацій; керівники та інші працівники закладів загальної середньої освіти; органи батьківського самоврядування.

Вважаємо за потрібне приділити увагу деталізації ролі у створенні безпечного освітнього середовища Спеціаліста з безпеки в освітньому середовищі. З ініціативи Міністерства внутрішніх справ було запропоновано реалізувати експериментальний проект “Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі” з подальшим вдосконаленням законодавства у відповідних сферах. В свою чергу Кабінет Міністрів України затвердив Порядок реалізації експериментального проекту “Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі” та зобов’язав Міністра внутрішніх справ до 31 липня 2024 року забезпечити координацію заходів щодо реалізації експериментального проекту та надати пропозиції щодо вдосконалення законодавства у відповідних сферах.

Основною метою експериментального проекту є забезпечення безпеки в освітньому середовищі, попередження та виявлення правопорушень у закладах освіти, припинення та усунення негативних явищ в освітньому середовищі, виявлення фактів втягнення учнів в протиправну діяльність шляхом залучення особи, яка пройшла спеціальне навчання (профільну підготовку).

Усі учасники освітнього процесу повинні знати та володіти навичками щодо алгоритму дій під час небезпечної ситуації. Враховуючи реалії сьогодення, життя країни в умовах війни, де діти постійно знаходяться в умовах небезпеки, вищезазначений спеціаліст буде допоміжним суб'єктом у забезпеченні безпеки в освітньому середовищі, оскільки під час проходження навчання спеціалістами особливу увагу звертають на усі спектри діяльності в освітньому середовищі, серед яких: визначення та важливість безпеки в освітній сфері; виявлення, попередження суїцидальної, девіантної, віктимної поведінки здобувачів освіти; здійснення превентивних заходів щодо попередження вживання дітьми алкогольних напоїв, тютюнових виробів та інших психотропних речовин, особливості відповідальності;

визначення алгоритм дій з реагування на ситуації, які можуть виникнути в закладах освіти у зв'язку з виявленням кримінальних правопорушень щодо порушення прав і свобод дитини (зокрема з боку педагогічних працівників); виявлення порушень прав та інтересів здобувачів освіти, інших негативних явищ в освітньому середовищі; деталізація заходів реагування та відповідальність за порушення правил і норм у сфері безпеки дорожнього руху; визначення алгоритм дій у разі радіаційної та хімічної небезпеки; алгоритм дій у разі пожежі та загрози ураження струмом.

Спеціаліст з безпеки в освітньому середовищі на постійній основі повинен взаємодіяти з Національною поліцією (взаємодія для проведення індивідуальної та загальної профілактики серед дітей; виявлення та розгляд справ пов'язаних з жорстоким поведінням зі здобувачами освіти, виявлення проявів булінгу у закладах освіти, дискримінація здобувача освіти за будь-якою ознакою; проведення спільних заходів щодо реагування на події, кризові ситуації та загрози; здійснення моніторингу (виявлення) рівня криміногенної ситуації в районі розташування закладу освіти; реагування на ситуації, які можуть виникнути в закладах освіти у зв'язку з виявленням кримінальних правопорушень щодо прав і свобод дитини, зокрема з боку педагогічних працівників; виявлення порушення прав та інтересів здобувачів освіти, інших негативних явищ в освітньому середовищі; здійснення заходів реагування та відповідальність за порушення правил і норм у сфері безпеки дорожнього руху; виявлення причин втягнення здобувачів освіти в протиправну діяльність; залучення здобувачів освіти до деструктивних молодіжних груп; інформування поліції у разі виявлення ознак правопорушення).

Наступний проєкт ініційований Офісом президента та Міністерством освіти, сумісно з Міністерством внутрішніх справ та Національною поліцією – «Офіцери служби освітньої безпеки». Його мета – захистити дітей у школах в умовах повномасштабної війни та створити безпечове середовище в освіті. З січня 2024 року на базі вищих навчальних закладів системи МВС стартувало навчання для діючих поліцейських, які у майбутньому будуть нести службу у закладах освіти.

Серед основних завдань офіцера Служби освітньої безпеки є: забезпечення правопорядку в школі та на території (перевірка документів, допуск на територію закладу лише працівників, учнів та батьків); пропускний режим (у школах встановлюватимуть спецрамки та металодетектори); комунікація з екстреними службами, виклик поліції та особисте реагування на правопорушення; забезпечення порядку під час повітряної тривоги (також допомога вчителям з організації евакуації учнів до укриття).

Також, серед основних завдань офіцера є належна комунікація з дітьми у закладі освіти. Це можуть бути бесіди індивідуального та

загального профілактичного характеру, зокрема про попередження вчинення правопорушень дітьми, відповідальність неповнолітніх за вчинення правопорушення, загроза вибухонебезпечних предметів, бесіди з приводу правил поведінки на території закладу освіти, алгоритм дій дитини у випадку знаходження на території сторонніх осіб, роз'яснювальна робота щодо основ техніки безпеки, правил походження під час небезпечних випадків та про знаходження на території закладу невідомих пристроїв та предметів.

Офіцер безпеки повинен також володіти знаннями та навичками щодо надання домедичної допомоги дітям, як себе поводити під час нещасних випадків з дітьми, знати психологічні, фізіологічні та вікові особливості розвитку дитини, потреби дитини до відповідного віку, типові поведінкові прояви, вміння надати першу психологічну допомогу дитині, розуміти основи інклюзивної освіти аби вчасно допомогти та вжити необхідних заходів.

На нашу думку, позитивним проявом у підготовці офіцерів безпеки є необхідність проходження тренінгів з основ медіації та вміння у подальшому ефективно виконувати функції медіатора, оскільки офіцер безпеки є тією особою, яка буде спілкуватися з усіма учасниками освітнього процесу (адміністрація школи, батьки, вчителі, учні), а при необхідності в залежності від обставин улагоджувати конфліктні ситуації мирним шляхом між вищезазначеними суб'єктами.

Враховуючи існуючі негативні явища в освітньому середовищі, ні в кого не викликає сумнівів, щодо доцільності перебування на території закладів освіти офіцера, який зможе вчасно відреагувати, запобігти та виявити на початкових етапах протиправну поведінку, як з боку учасників освітнього процесу, так і з боку сторонніх осіб. Вважаємо, що для більш якісного результату, офіцер з безпеки повинен взаємодіяти з іншими суб'єктами захисту прав дітей серед яких доцільно виділити:

□ представники закладів охорони здоров'я (для проведення превентивних заходів щодо запобігання вживання учнями алкогольних напоїв, тютюнових виробів, інших психотропних речовин, роз'яснення представниками медичних установ шкідливість та наслідки такого вживання; виявлення учнів з суїцидальною поведінкою, попередження цього явища шляхом проведення з ними індивідуальних бесід; проведення групових занять щодо домедичної підготовки; виявлення та попередження небезпечних ризиків у дитячому середовищі);

– представники Державної служби з надзвичайних ситуацій (взаємодія відбувається з приводу алгоритму дій у разі радіаційної та хімічної небезпеки, надзвичайних природних і кліматичних явищ (землетруси, повені, снігові замети тощо), пожежі та загрози ураження струмом; визначення відповідальності за порушення правил пожежної безпеки; надання допомоги у разі виявлення вибухонебезпечного або підозрілого предмета, мін; здійснення пожежної профілактики;

перевірка вимог до утримання технічних засобів протипожежного захисту; інформування ДСНС про виявлення пожеж та інших надзвичайних ситуацій в закладі освіти та/або на прилеглий до закладу освіти території);

– органами місцевого самоврядування (забезпечують умови праці для виконання спеціалістом функціональних обов'язків; звітує про свою діяльність за відповідний період, стан забезпечення безпеки в закладі освіти, який закріплено за спеціалістом; невідкладно інформує орган місцевого самоврядування про надзвичайні ситуації, нещасні випадки, що виникають в закладі освіти та/або на прилеглий до закладу освіти території);

– співпраця з психологами (перша психологічна допомога, психотравма, стрес, емоції, резильєнтність (допомагати впоратися із викликами, повернутися до норми й продовжити повноцінно жити).

ВИСНОВКИ

Отже, головним правилом для усіх суб'єктів забезпечення освітнього середовища є безумовна необхідність діяти в якнайкращих інтересах дітей з урахуванням моральних цінностей та враховуючи їхні першочергові потреби діючи згідно чинного законодавства та внутрішніх правил закладу освіти в межах своїх прав та обов'язків. Дійсно, основним критерієм безпечного освітнього середовища, можна вважати, комфортність в закладах освіти (емоції, почуття між учасниками освітнього процесу); задоволення базових потреб дитини; позитивні міжособистісні відносини; захищеність в освітньому середовищі (відсутність насильства у будь-якому прояві); забезпечення учасників освітнього процесу індивідуальними та колективними засобами безпеки (забезпечення захистами індивідуального захисту, наявність укриття від наслідків воєнних дій чи надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру); розвинена система психологічної підтримки у закладах освіти.

Національна поліція у забезпеченні освітнього середовища займає провідне місце. Зараз МВС зосередилося на запуску проекту офіцерів освітнього середовища – працівників поліції, які дбатимуть про безпеку дітей у навчальних закладах, оскільки за безпеку дітей має відповідати спеціально підготовлена особа, яка пройшла ретельний відбір, медичне та психологічне обстеження та спеціалізоване навчання. Саме працівник поліції має ширший функціонал – і на перевірку осіб, і на застосування усіх поліцейських заходів примусу. Оскільки проєкт на старті свого існування, то й нормативно-правове забезпечення, яке визначає роль та місце поліцейського у забезпеченні освітнього середовища на шляху правотворчості з поступовим внесенням змін до існуючих нормативно-правових актів.

АНОТАЦІЯ

Під час воєнного стану правоохоронні органи нашої держави стикаються з новими викликами у своїй повсякденній діяльності – формування безпечного освітнього середовища для дітей, з метою захисту прав та інтересів наймолодших жителів нашої країни на здобуття загальної освіти та запобігти наслідкам негативного впливу на особистість дитини під час навчання серед учасників освітнього процесу. Актуальність теми не викликає сумнівів, оскільки діти це майбутнє держави. В умовах військової агресії ми повинні створити усі умови для розвитку дитини аби покращити її емоційний та психологічний стан.

Безпечне освітнє середовище – це місце де дитина має усі умови для належного розвитку, відбувається взаємодія не лише учнів з вчителями, а й батьками, місцевою адміністрацією, проходять не лише навчальні заняття, а й свята, концерти, тренінги, зустрічі з цікавими людьми, проходять позашкільні заняття з мистецтва, існують майстерні у різних галузях науки, спортивні майданчики.

Література

1. Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. Конвенцію ратифіковано Постановою ВР № 789-ХІІ від 27.02.91 Режим доступу: URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення 01.07.2024).

2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 року № 463-ІХ. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (дата звернення 01.07.2024).

3. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення 01.07.2024).

4. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 № 2402-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14> (дата звернення 04.07.2024).

5. Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-20#Text> (дата звернення 04.07.2024).

6. Про реалізацію експериментального проекту “Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі» від 15 серпня 2023 р. № 867 затверджує «Порядок реалізації експериментального проекту «Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2023 р. № 867 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/867-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення 04.07.2024).

7. Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі: Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text> (дата звернення 04.07.2024).

8. Концепція безпеки закладів освіти. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 р. № 301-р. Розпорядження Кабінету Міністрів України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2023-%D1%80#Text> (дата звернення 04.07.2024).

9. Лист МОН № 1/3845 – 22 від 02.04.23 року «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні»: Міністерство освіти й науки України. <https://mon.gov.ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikiv-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-na-period-diyi-voennogo-stanu-v-ukrayini> (дата звернення 04.07.2024).

10. Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій: Лист Міністерства освіти й науки України № 1/3371-22 від 06.03.2022. <https://hoipro.km.ua/?p=5364> (дата звернення 04.07.2024).

11. Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню): Лист Міністерства освіти й науки України від 14.08.2020 № 1/9-436. <https://mon.gov.ua/npa/pro-stvorennya-bezpechnogo-osvitnogo-seredovisha-v-zakladi-osviti-ta-poperedzhennya-i-protidiyi-bulingu-ckuvannyu> (дата звернення 04.07.2024).

Інформація про автора:

Сухарєва Анна Олександрівна,

кандидат юридичних наук, доцент, майор поліції,
доцент кафедри адміністративної діяльності поліції
Одеського державного університету внутрішніх справ
вул. Успенська, 1, м. Одеса, 65000, Україна

Барба Вячеслав Євгенович,

доктор філософії з галузі знань «Право»,
старший викладач кафедри адміністративної діяльності поліції
Одеського державного університету внутрішніх справ
вул. Успенська, 1, м. Одеса, 65000, Україна